บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง "การศึกษาการเรียนกวดวิชาและค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร" มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อศึกษาการเรียนกวดวิชา ค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชา ผลของการเรียนกวดวิชาที่มีต่อการเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และผลกระทบอื่นๆ ของการเรียนกวดวิชาที่มีต่อนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชา
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาการเรียนกวดวิชาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้จากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ประกอบด้วย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2546 จำนวน 901 คน แบ่งเป็นนักเรียนในโรงเรียนเอกชน 539 คน และนักเรียนในโรงเรียนรัฐ 362 คน และกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงประกอบด้วย ครูในโรงเรียนจำนวน 10 คน และผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ชุด คือ (1) แบบสอบถามสำหรับนักเรียน (2) แบบสอบถามสำหรับผู้ปกครอง (3) แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาการเรียนกวดวิชาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งทางไปรษณีย์และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล (1) การเรียนกวดวิชาและค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชา ใช้การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุด-ค่าสูงสุด และการคิดสัดส่วน (2) ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชา ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบลำดับขั้น (Stepwise Multiple Regression Analysis) (3) ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาการเรียนกวดวิชาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยสรุปความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งเป็นประเด็นต่างๆ ถ้ามีผู้กล่าวซ้ำในประเด็นเดียวกันจะบันทึกเป็นค่าความถี่ไว้

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. การเรียนกวดวิชา และค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร

1.1 การเรียนกวดวิชา

1.1.1 การเรียนกวดวิชาของนักเรียนในภาพรวม

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 901 คนเป็นผู้เรียนกวดวิชามากกว่าผู้ไม่เรียนกวดวิชา คือ ผู้เรียนกวดวิชาร้อยละ 60.2 และผู้ไม่เรียนกวดวิชาร้อยละ 39.8 โดยผู้เรียนกวดวิชาทั้งเพศชายและเพศหญิงมากกว่าผู้ไม่เรียนกวดวิชา ผู้เรียนกวดวิชาส่วนใหญ่มีผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลางถึงดีมากคือระดับ 2.51-4.00 เป็นนักเรียนในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ผู้ปกครองของผู้เรียนกวดวิชาส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับอนุปริญญาถึงปริญญาโท ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน และพนักงานรัฐวิสาหกิจ และมีรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน 20,000 บาทขึ้นไป

ผู้ไม่เรียนกวดวิชาทั้งเพศชายและหญิงน้อยกว่าผู้เรียนกวดวิชา ผู้ไม่เรียนกวดวิชาส่วนใหญ่มีผลการเรียนอยู่ในระดับต่ำคือระดับ ต่ำกว่า 2.00-2.50 เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก ผู้ปกครองของผู้ไม่เรียนกวดวิชาส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ประกอบอาชีพรับจ้าง และมีรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน ต่ำกว่า 20,000 บาท

เหตุผลในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนที่เรียนกวดวิชาส่วนใหญ่ คือ ต้องการเรียนเอง ส่วนนักเรียนที่ไม่เรียนกวดวิชาส่วนใหญ่มีเหตุผลที่ไม่เรียนกวดวิชา เพราะการเรียนในชั้นเรียนปกติเพียงพอแล้วร้อยละ 36.8 จุดมุ่งหมายในการเรียนกวดวิชา 3 ลำดับแรกทั้งผู้ปกครองและนักเรียนที่เรียนกวดวิชาเหมือนกันคือ ลำดับที่ 1 ติวเพื่อเตรียมตัวสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนที่มีชื่อเสียง ลำดับที่ 2 เรียนปรับสภาพเพื่อให้มีความพร้อมเพียงพอ ลำดับที่ 3 เรียนแก้ไขความรู้ความเข้าใจบางอย่างให้ถูกต้อง

นักเรียนที่เรียนกวดวิชาส่วนใหญ่พึงพอใจในการเรียนกวดวิชาถึงร้อยละ 90 โดยเหตุผลของความพึงพอใจลำดับที่ 1 คือ มีความเข้าใจในวิชาที่เรียนมากขึ้น ลำดับที่ 2 คือ ได้เทคนิคในการทำข้อสอบเพิ่มขึ้น ส่วนนักเรียนที่เรียนกวดวิชาแล้วไม่พึงพอใจมีสาเหตุลำดับแรก คือ เหนื่อย รองลงมา คือ สถานที่เรียนแออัด คับแคบ

ลักษณะการเรียนกวดวิชาส่วนใหญ่นักเรียนเรียนในโรงเรียนกวดวิชา รองลงมาคือเรียนจากครูในโรงเรียน ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่เรียนกวดวิชาทุกภาคการศึกษารวมถึงปิดเทอมด้วย ชั้นเรียนที่เริ่มเรียนกวดวิชาส่วนใหญ่คือชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รองลงมาคือชั้นประถมศึกษาปีที่ 5, ปีที่ 4 และปีที่ 1 ตามลำดับ วิชาที่เรียนกวดวิชาส่วนใหญ่เป็นวิชาในเชิงวิชาการ ได้แก่ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย และสังคม ตามลำดับ นักเรียนส่วนใหญ่เรียนกวดวิชาในวันเสาร์-อาทิตย์มากที่สุด (วันเรียนกวดวิชาในแต่ละเทอมอาจไม่เหมือนกัน) โดยเรียนกวดวิชาสัปดาห์ละ 1 วัน, 2 วัน และ 5 วัน ตามลำดับ ช่วงเวลาที่เรียนกวดวิชาส่วนใหญ่นักเรียนเรียนทั้งช่วงเช้าและกลางวัน โดยใช้เวลาในการเรียนกวดวิชาสัปดาห์ละ 5-8 ชั่วโมง รองลงมาคือ 1-4 ชั่วโมง

นักเรียนส่วนใหญ่คิดว่าผลกระทบจากการเรียนกวดวิชาทำให้ผลการเรียนดีขึ้นถึงร้อยละ 65.9 สำหรับผลของการเรียนกวดวิชาที่มีต่อการเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นั้นพบว่าผู้ที่ตั้งใจจะเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้งโรงเรียนในเขตพื้นที่และโรงเรียนนอกเขตพื้นที่เป็นผู้เรียนกวดวิชามากกว่าผู้ไม่เรียนกวดวิชา และเมื่อพิจารณาถึงโรงเรียนที่ได้เข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่าผู้เรียนกวดวิชาได้เข้าศึกษาในโรงเรียนใหม่โดยวิธีสอบคัดเลือกมากกว่าผู้ไม่เรียนกวดวิชา คือร้อยละ 75.1 ส่วนผู้ที่ได้เข้าศึกษาโดยเป็นนักเรียนในเขตพื้นที่แต่ต้องผ่านการจับสลากเป็นผู้เรียนกวดวิชามากกว่าผู้ไม่เรียนกวดวิชาเช่นกัน

1.1.2 การเรียนกวดวิชาของนักเรียนในโรงเรียนเอกชน

นักเรียนในโรงเรียนเอกชน จำนวน 539 คน เป็นผู้เรียนกวดวิชามากกว่าผู้ไม่เรียนกวดวิชา โดยเป็นผู้เรียนกวดวิชาร้อยละ 69.6 และผู้ไม่เรียนกวดวิชาร้อยละ 30.4 ผู้เรียนกวดวิชาส่วนใหญ่เป็นนักเรียนหญิง และส่วนใหญ่มีผลการเรียนดีมาก คือ เกรดเฉลี่ย 3.51-4.00 เป็นนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้ปกครองของผู้เรียนกวดวิชาส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาโท รองลงมาคือระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน และมีรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน 30,000-40,000 บาท ส่วนนักเรียนในโรงเรียนเอกชนที่เป็นผู้ไม่เรียนกวดวิชามากกว่าผู้เรียนกวดวิชา คือ กลุ่มที่มีเกรดเฉลี่ย 2.00-2.50 เท่านั้น

เหตุผลในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนที่เรียนกวดวิชาส่วนใหญ่ คือ ต้องการเรียนเอง ส่วนนักเรียนที่ไม่เรียนกวดวิชาส่วนใหญ่มีเหตุผลที่ไม่เรียนกวดวิชา เพราะการเรียนในชั้นเรียนปกติเพียงพอแล้ว ทั้งผู้ปกครองและนักเรียนที่เรียนกวดวิชามีจุดมุ่งหมายในการเรียนกวดวิชา 2 ลำดับแรกเหมือนกันคือ ลำดับที่ 1 ติวเพื่อเตรียมตัวสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนที่มีชื่อเสียง ลำดับที่ 2 เรียนปรับสภาพเพื่อให้มีความพร้อมเพียงพอ

นักเรียนที่เรียนกวดวิชาส่วนใหญ่พึงพอใจในการเรียนกวดวิชาถึงร้อยละ 90.9 โดยมีเหตุผลที่พึงพอใจลำดับที่ 1 คือ มีความเข้าใจในวิชาที่เรียนมากขึ้น ลำดับที่ 2 คือ ได้เทคนิคใน

การทำข้อสอบเพิ่มขึ้น ส่วนนักเรียนที่เรียนกวดวิชาแล้วไม่พึงพอใจมีสาเหตุลำดับแรก คือ เหนื่อย รองลงมา คือ สถานที่เรียนแออัด คับแคบ

ลักษณะการเรียนกวดวิชาส่วนใหญ่นักเรียนเรียนในโรงเรียนกวดวิชา รองลงมาคือ เรียนจากครูในโรงเรียน ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่เรียนกวดวิชาทุกภาคการศึกษารวมถึงปิดเทอมด้วย รองลงมาจะเรียนกวดวิชาเฉพาะภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 ชั้นเรียนที่เริ่มเรียนกวดวิชาส่วนใหญ่คือชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รองลงมาคือชั้นประถมศึกษาปีที่ 5, ปีที่ 4 และปีที่ 1 ตามลำดับ วิชาที่เรียนกวดวิชาส่วนใหญ่เป็นวิชาในเชิงวิชาการ ได้แก่ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย และสังคม ตามลำดับ นักเรียนส่วนใหญ่เรียนกวดวิชาในวันเสาร์-อาทิตย์มากที่สุด โดยเรียนกวดวิชาสัปดาห์ละ 1 วัน, 2 วัน และ 5 วัน ตามลำดับ ช่วงเวลาที่เรียนกวดวิชาส่วนใหญ่นักเรียนเรียนทั้งช่วงเช้าและกลางวัน โดยใช้เวลาในการเรียนกวดวิชาสัปดาห์ละ 5-8 ชั่วโมง รองลงมาคือ 1-4 ชั่วโมง

นักเรียนส่วนใหญ่คิดว่าผลกระทบจากการเรียนกวดวิชาทำให้ผลการเรียนดีขึ้นถึง ร้อยละ 64.8 รองลงมาคือ ทำให้สอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้ สำหรับผลของการเรียนกวดวิชาที่มีต่อการเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นั้นพบว่า ผู้ที่ตั้งใจจะเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนนอกเขตพื้นที่เป็นผู้เรียนกวดวิชามากที่สุด และเมื่อพิจารณาถึงวิธีการเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนที่ได้เข้าศึกษาต่อในโรงเรียนใหม่โดยวิธีการสอบคัดเลือกเป็นผู้เรียนกวดวิชามากที่สุด รองลงมาคือนักเรียนที่เข้าศึกษาต่อโดยเป็นนักเรียนในเขตพื้นที่ทั้งที่ต้องจับสลากและไม่ต้องจับสลาก

1.1.3 การเรียนกวดวิชาของนักเรียนในโรงเรียนรัฐ

นักเรียนในโรงเรียนรัฐ จำนวน 362 คน เป็นผู้ไม่เรียนกวดวิชามากกว่าผู้เรียนกวดวิชา คือ ผู้เรียนกวดวิชาร้อยละ 46.1 และผู้ไม่เรียนกวดวิชาร้อยละ 53.9 ซึ่งนักเรียนที่เรียนกวดวิชาส่วนใหญ่เป็นนักเรียนหญิง และส่วนใหญ่มีผลการเรียนดีมาก คือ เกรดเฉลี่ย 3.51-4.00 เป็นนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้ปกครองของผู้เรียนกวดวิชาส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาโท รองลงมาคือระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจและพนักงานบริษัทเอกชน และมีรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน 40,000-50,000 บาท

ส่วนนักเรียนที่ไม่เรียนกวดวิชาส่วนใหญ่เป็นนักเรียนชาย และส่วนใหญ่มีผลการเรียนต่ำ คือ เกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 เป็นนักเรียนในโรงเรียนขนาดกลางและเล็ก ผู้ปกครองจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและประถมศึกษา ประกอบอาชีพรับจ้าง และมีรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 20,000 บาท

เหตุผลในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนที่เรียนกวดวิชาส่วนใหญ่ คือ ผู้ปกครองต้องการให้เรียน ส่วนนักเรียนที่ไม่เรียนกวดวิชาส่วนใหญ่มีเหตุผลที่ไม่เรียนกวดวิชา เพราะการเรียนในชั้นเรียนปกติเพียงพอแล้ว จุดมุ่งหมายในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนและผู้ปกครองไม่เหมือนกัน โดยนักเรียนมีจุดมุ่งหมายในการเรียนกวดวิชา ลำดับที่ 1 คือ เรียนเสริมเพื่อรู้เนื้อหาวิชาล่วงหน้า และลำดับที่ 2 คือ เรียนปรับสภาพเพื่อให้มีความพร้อมเพียงพอ ส่วนผู้ปกครองนั้นมีจุดมุ่งหมายที่ให้นักเรียนเรียนกวดวิชา ลำดับที่ 1 คือ ติวเพื่อเตรียมตัวสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนที่มีชื่อเสียง และลำดับที่ 2 คือ เรียนเสริมเพื่อรู้เนื้อหาวิชาล่วงหน้า

นักเรียนที่เรียนกวดวิชาส่วนใหญ่พึงพอใจในการเรียนกวดวิชาถึงร้อยละ 88 โดยมีเหตุผลที่พึงพอใจลำดับที่ 1 คือ มีความเข้าใจในวิชาที่เรียนมากขึ้น ลำดับที่ 2 คือ ได้เทคนิคในการทำข้อสอบเพิ่มขึ้น ส่วนนักเรียนที่เรียนกวดวิชาแล้วไม่พึงพอใจมีสาเหตุลำดับแรก คือ เหนื่อย รองลงมา คือ ไม่มีเวลาพักผ่อน หรือทำกิจกรรมอื่น

ลักษณะการเรียนกวดวิชาส่วนใหญ่นักเรียนเรียนในโรงเรียนกวดวิชา รองลงมาคือเรียนจากครูในโรงเรียน ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่เรียนกวดวิชาทุกภาคการศึกษารวมถึงปิดเทอมด้วย รองลงมาจะเรียนกวดวิชาเฉพาะภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 ชั้นเรียนที่เริ่มเรียนกวดวิชาส่วนใหญ่คือชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รองลงมาคือชั้นประถมศึกษาปีที่ 5, ปีที่ 4 และปีที่ 1 ตามลำดับ วิชาที่เรียนกวดวิชาส่วนใหญ่เป็นวิชาในเชิงวิชาการ ได้แก่ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ และสังคม ตามลำดับ นักเรียนส่วนใหญ่เรียนกวดวิชาในวันเสาร์-อาทิตย์มากที่สุด โดยเรียนกวดวิชาสัปดาห์ละ 1 วัน, 5 วัน และ 2 วัน ตามลำดับ ช่วงเวลาที่เรียนกวดวิชาส่วนใหญ่นักเรียนเรียนในช่วงเช้า รองลงมาคือเรียนทั้งช่วงเช้าและกลางวัน โดยใช้เวลาในการเรียนกวดวิชาสัปดาห์ละ 1-4 ชั่วโมง รองลงมาคือ 5-8 ชั่วโมง

นักเรียนส่วนใหญ่คิดว่าผลกระทบจากการเรียนกวดวิชาทำให้ผลการเรียนดีขึ้นถึงร้อยละ 68.3 รองลงมาคือ ทำให้สอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้ สำหรับผลของการเรียนกวดวิชาที่มีต่อการเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นั้นพบว่า ผู้ที่ตั้งใจจะเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนนอกเขตพื้นที่เท่านั้นที่เป็นผู้เรียนกวดวิชามากกว่าผู้ไม่เรียนกวดวิชา และเมื่อพิจารณาถึงวิธีการเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนที่ได้เข้าศึกษาต่อโดยวิธีการสอบคัดเลือกเท่านั้นที่เป็นผู้เรียนกวดวิชามากกว่าผู้ไม่เรียนกวดวิชา

1.2 ค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชา

1.2.1 ค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนในภาพรวม

ในภาพรวมพบว่า นักเรียนมี ค่าเรียนกวดวิชาเฉลี่ยปีละ 16,392.9 บาท และค่าเดินทางไปเรียนกวดวิชาเฉลี่ยปีละ 4,138.2 บาท รวมค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาเฉลี่ยปีละ 20,531.1 บาท และเมื่อรวมค่าใช้จ่ายทางการศึกษาในโรงเรียนปกติต่างๆ แล้ว พบว่านักเรียนมีค่าใช้จ่ายทางการศึกษาในโรงเรียนปกติเฉลี่ยปีละ 15,948.3 บาท

เมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนของค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาต่อรายได้ครอบครัว พบว่า ค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาคิดเป็นร้อยละ 3.15 ของรายได้ครอบครัว

เมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนของค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาต่อค่าใช้จ่ายทางการศึกษาในโรงเรียนปกติ พบว่า ค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาคิดเป็นร้อยละ 128.73 ของค่าใช้จ่ายทางการศึกษาในโรงเรียนปกติ

1.2.1 ค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนในโรงเรียนเอกชน

ในโรงเรียนเอกชน พบว่า นักเรียนมีค่าเรียนกวดวิชาเฉลี่ยปีละ 17,164.5 บาท และค่าเดินทางไปเรียนกวดวิชาเฉลี่ยปีละ 4,419.1 บาท รวมค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาเฉลี่ยปีละ 21,450.4 บาท และเมื่อรวมค่าใช้จ่ายทางการศึกษาในโรงเรียนปกติต่างๆแล้ว พบว่านักเรียนมีค่าใช้จ่ายทางการศึกษาในโรงเรียนปกติเฉลี่ยปีละ 19,159.4 บาท

เมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนของค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาต่อรายได้ครอบครัว พบว่า ค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาคิดเป็นร้อยละ 3.0 ของรายได้ครอบครัว

เมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนของค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาต่อค่าใช้จ่ายทางการศึกษาในโรงเรียนปกติ พบว่า ค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาคิดเป็นร้อยละ 112.0 ของค่าใช้จ่ายทางการศึกษาในโรงเรียนปกติ

1.2.2 ค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนในโรงเรียนรัฐ

ในโรงเรียนรัฐ พบว่า นักเรียนมีค่าเรียนกวดวิชาเฉลี่ยปีละ 14.667.5 บาท และค่าเดินทางไปเรียนกวดวิชาเฉลี่ยปีละ 3,516.7 บาท รวมค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาเฉลี่ยปีละ 18,465.8 บาท และเมื่อรวมค่าใช้จ่ายทางการศึกษาในโรงเรียนปกติต่างๆ แล้ว พบว่านักเรียนมีค่าใช้จ่ายทางการศึกษาในโรงเรียนปกติเฉลี่ยปีละ 8,737.8 บาท

เมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนของค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาต่อรายได้ครอบครัว พบว่า ค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาคิดเป็นร้อยละ 3.8 ของรายได้ครอบครัว

เมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนของค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาต่อค่าใช้จ่ายทางการศึกษาในโรงเรียนปกติ พบว่า ค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาคิดเป็นร้อยละ 211.3 ของค่าใช้จ่ายทางการศึกษาในโรงเรียนปกติ

2. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชา

2.1 <u>ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของนักเรียนในภาพรวม</u>

ผลการวิเคราะห์ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาในภาพรวม พบว่า ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาร้อยละ 43.1 และสามารถร่วมกันอธิบายการแปรผันของค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาได้ร้อยละ 18.6 ซึ่งตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มี 6 ตัวแปร ได้แก่ ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ค่าหนังสือและอุปกรณ์การเรียน ค่าหนังสืออ่านเพิ่มเติม ขนาดโรงเรียน รายได้ครอบครัว และค่าบำรุงการศึกษา ตามลำดับ

ตัวแปรอิสระทั้ง 6 ตัวแปรมีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาในเชิงบวก คือ นักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาสูง, ค่าหนังสือและอุปกรณ์การเรียนสูง, ค่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมสูง, เรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่, ผู้ปกครองมีรายได้สูง และค่าบำรุงการศึกษาสูง จะมีค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาสูงกว่านักเรียนที่มีลักษณะดังกล่าวในทางตรงกันข้าม

2.2 <u>ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของนักเรียนในโรงเรียนเอกชน</u>

ผลการวิเคราะห์ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาในโรงเรียนเอกชน พบว่า ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาร้อยละ 40.4 และสามารถร่วมกันอธิบายการแปรผันของค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาได้ร้อยละ 16.3 ซึ่งตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มี 4 ตัวแปร ได้แก่ ค่าหนังสือและอุปกรณ์การเรียน ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ค่าหนังสืออ่านเพิ่มเติม และขนาดโรงเรียน ตามลำดับ

ตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัวแปรมีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาในเชิงบวก คือ นักเรียนที่มีค่าหนังสือและอุปกรณ์การเรียนสูง, ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาสูง, ค่า

หนังสืออ่านเพิ่มเติมสูง และเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ จะมีค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาสูงกว่านักเรียนที่มีลักษณะดังกล่าวในทางตรงกันข้าม

2.3 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของนักเรียนในโรงเรียนรัฐ

ผลการวิเคราะห์ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาในโรงเรียนรัฐ พบว่า ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาร้อยละ 52.9 และสามารถร่วมกันอธิบายการแปรผันของค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาได้ร้อยละ 33.5 ซึ่งตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีเพียง 3 ตัวแปร ได้แก่ ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง รายได้ครอบครัว และค่าหนังสืออ่านเพิ่มเติม ตามลำดับ

ตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวแปรมีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาในเชิงบวก คือ นักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาสูง, มีรายได้ครอบครัวสูง และมีค่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมสูง จะมีค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาสูงกว่านักเรียนที่มีลักษณะดังกล่าวในทางตรงกันข้าม

3. ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาการเรียนกวดวิชาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหากวดวิชาที่กล่าวถึงซ้ำกันมากที่สุดคือ พัฒนาครูในโรงเรียนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น รองลงมาคือ นักเรียนต้องตั้งใจเรียนในห้องเรียน หมั่นทบทวนความรู้ที่บ้านด้วย ส่วนข้อเสนอแนะที่กล่าวถึงซ้ำกันมากเป็นอันดับสามคือ ข้อสอบที่ใช้ในการรับนักเรียนเข้าเรียนต่อไม่ควรยากเกินไป ควรจะลดความยากของข้อสอบ รวมทั้งปรับเปลี่ยนการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อ

ผู้ปกครองมีข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาการเรียนกวดวิชาที่กล่าวถึงซ้ำกันมากที่สุดคือ พัฒนาครูให้ได้มาตรฐานมีคุณภาพทั้งด้านความรู้ ความตั้งใจ และความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่นักเรียน รองลงมาคือ พัฒนาโรงเรียนให้มีมาตรฐานการศึกษาใกล้เคียงกันมากที่สุด รวมถึงข้อสอบควรตรงกับหลักสูตรที่เรียน เน้นในบทเรียนหรือหลักสูตรตามระดับชั้นมากกว่าที่จะออกข้อสอบนอกเหนือจากที่เรียน ข้อเสนอแนะที่กล่าวถึงซ้ำกันมากเป็นอันดับสามคือ ปรับเปลี่ยนการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อ โดยยกเลิกระบบการสอบแข่งขันเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และโรงเรียนควรกำหนดกิจกรรมให้เหมาะสมกับเวลาเรียนและสภาพสังคม รวมทั้งนักเรียนต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถ พร้อมกับขยันสม่ำเสมอ

ครูในโรงเรียนมีข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาการเรียนกวดวิชาที่กล่าวถึงซ้ำกันมากที่สุดคือ โรงเรียนควรจัดสอนเสริมให้กับนักเรียนเพิ่มเติม เพื่อทบทวนบทเรียนในช่วงเวลาที่อยู่โรงเรียน รวมทั้งนักเรียนต้องตั้งใจเรียนในห้องเรียน ฝึกทำแบบฝึกหัด และหมั่นอ่านหนังสือทบทวนบทเรียนอย่างสม่ำเสมอ รองลงมาคือ ผู้ปกครองควรเข้ามามีบทบาทให้มากขึ้นในการดูแลกวดขันเรื่องการเรียนของนักเรียน รวมถึงการทบทวนบทเรียนที่บ้านด้วย ในส่วนของโรงเรียนควรสร้างมาตรฐานทางวิชาการให้เกิดความมั่นใจต่อนักเรียนและผู้ปกครอง รวมถึงการปรับปรุงการเรียนการสอนในโรงเรียนใหม่ด้วยวิธีการต่างๆ และครูผู้สอนในโรงเรียนควรศึกษาแนวทางหรือเทคนิคที่เป็นจุดแข็งของการสอนกวดวิชาเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนที่โรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งให้มีการปรับเปลี่ยนการสอบคัดเลือก โดยนอกจากจะเน้นในส่วนความรู้ทางวิชาการแล้วควรหาวิธีการวัดผลในด้านอื่นๆ ด้วย หรือไม่ต้องมีการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ผู้เชี่ยวชาญมีข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาการเรียนกวดวิชาที่กล่าวถึงซ้ำกันมากที่สุดคือ ปรับปรุงคุณภาพของสถานศึกษาให้มีความเท่าเทียมกัน ข้อเสนอแนะที่กล่าวถึงซ้ำกันรองลงมาคือ ปรับเปลี่ยนการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อ อาจโดยการปรับปรุงระบบหรือยกเลิกการสอบเข้า รวมทั้งการจัดปรับหลักสูตรการเรียนให้มีความหลากหลายและเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน

ผู้วิจัยสรุปรวมข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาการเรียนกวดวิชาของทั้ง 4 กลุ่ม คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้ปกครอง ครูในโรงเรียน และผู้เชี่ยวชาญ ได้ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาการเรียนกวดวิชา 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้

1) ครูในโรงเรียนควรพัฒนาความรู้และความสามารถในการถ่ายทอดความรู้นั้นๆ ให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนและเข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้อย่างดี นอกจากนี้ครูควรตั้งใจทำงานอย่างเต็มที่ขณะสอนที่โรงเรียน (N=16)

2) รัฐควรพัฒนาศักยภาพของโรงเรียนต่างๆ ให้มีคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเท่าเทียมกัน (N=9) รวมทั้งนักเรียนควรตั้งใจเรียนในห้องเรียนอย่างเต็มที่ และหมั่นทบทวนบทเรียนโดยการอ่านหนังสือหรือฝึกทำแบบฝึกหัดต่างๆ (N=9)

3) ปรับปรุงระบบการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อย่างต่อเนื่อง (N=8)

4) ข้อสอบหรือการประเมินผลการเรียนรู้ควรมีความสอดคล้องกันกับเนื้อหาหลักสูตรการเรียนการสอน และไม่ควรยากเกินไป (N=5)

5) ผู้ปกครองควรเข้ามามีบทบาทเพิ่มขึ้นในการดูแลการเรียนของบุตรหลานที่บ้าน เช่น ช่วยทบทวนบทเรียน นอกจากนั้นการเสริมความรู้ให้กับเด็กสอดแทรกในวิธีที่หลากหลายอาจช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้มากขึ้น รวมถึงผู้ปกครองไม่ควรสร้างความกดดันให้กับเด็กอีกด้วย (N=3)

5.2 อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัย มีประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปรายดังต่อไปนี้

1. ประเด็นเกี่ยวกับการเรียนกวดวิชาและค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร

1.1 นักเรียนในโรงเรียนเอกชน เรียนกวดวิชามากกว่านักเรียนในโรงเรียนรัฐ

จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนในโรงเรียนเอกชนเรียนกวดวิชาร้อยละ 69.6 ซึ่งใกล้เคียงกันกับการเรียนกวดวิชาเพื่อเตรียมตัวสอบเข้าศึกษาต่อมหาวิทยาลัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากการวิจัยของ ประภาภรณ์ เจริญกุล (2544) ที่พบว่า มีผู้เรียนกวดวิชาร้อยละ 63.9 ส่วนในโรงเรียนรัฐมีผู้ไม่เรียนกวดวิชามากกว่าผู้เรียนกวดวิชา คือผู้เรียนกวดวิชาร้อยละ 46.1 และผู้ไม่เรียนกวดวิชาร้อยละ 53.9 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนในโรงเรียนรัฐ ส่วนใหญ่ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับประถมและมัธยม ประกอบอาชีพรับจ้าง และมีรายได้ครอบครัวต่ำกว่า 20,000 บาท ซึ่งเป็นกลุ่มผู้ไม่เรียนกวดวิชามากกว่าผู้เรียนกวดวิชา ในขณะที่นักเรียนในโรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพค้าขายหรือเจ้าของกิจการและพนักงานบริษัทเอกชน และมีรายได้ครอบครัวค่อนข้างสูง ซึ่งเป็นกลุ่มผู้เรียนกวดวิชามากกว่าผู้ไม่เรียนกวดวิชา

นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า นักเรียนทั้งในโรงเรียนเอกชน และโรงเรียนรัฐ ที่เรียนกวดวิชาส่วนใหญ่จะเป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนดี คือ เกรดเฉลี่ย 3.51-4.00 และมีสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมดี คือ ผู้ปกครองจบการศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาตรี ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน และมีรายได้ครอบครัวมากกว่า 20,000 บาทขึ้นไป ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เปรมฤดี มหาภาสกร (2532) ที่พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนพิเศษส่วนใหญ่มีผลการเรียนดี คือ อยู่ในระดับคะแนน 3.00-4.00 ผู้ปกครองของนักเรียนมีการศึกษาระดับปริญญาตรี และรายได้รวมของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน 20,000 บาทขึ้นไป ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนที่มีผลการเรียนดีอยู่แล้วย่อมต้องการรักษาระดับผลการเรียนของตนไว้ ทั้งยังต้อง

เตรียมตัวสำหรับการแข่งขันเพื่อเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กับนักเรียนในโรงเรียนอื่นๆ อีกด้วย ดังที่ Mark Bray (1999) ได้กล่าวไว้ว่า นักเรียนที่เรียนกวดวิชาส่วนใหญ่จะมีผลการเรียนดีอยู่แล้วเพียงแต่ต้องการรักษาระดับความสามารถในการแข่งขันไว้ อีกทั้งผู้ปกครองที่มีสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมดีอยู่แล้วก็ย่อมหวังให้บุตรหลานมีสถานะดีเช่นเดียวกันหรือมากกว่าตน จึงให้ความสำคัญกับการเรียนอย่างเต็มที่เพราะเชื่อว่าการศึกษาจะเป็นเครื่องมือช่วยรักษาและยกระดับสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม ดังที่ Woodhall (1987: 418) ได้กล่าวไว้ว่า ทางเลือกแรกสำหรับผู้ปกครองเพื่อทำให้คุณภาพของเด็กๆ ดีขึ้นก็คือ การลงทุนในการศึกษา และยังต้องการแน่ใจว่าเด็กๆ จะมีรายได้เท่าเทียมหรือมากกว่าตัวผู้ปกครองเองในอนาคต เมื่อพิจารณาทั้งผลการเรียนและสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของนักเรียนแล้ว สามารถสะท้อนให้เห็นถึง สภาพความเหลื่อมล้ำและการได้เปรียบเสียเปรียบกันสูงของโอกาสทางการศึกษา คนที่เรียนเก่งอยู่แล้วและคนที่มีสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมดี ยิ่งเรียนกวดวิชาเพิ่มจะยิ่งทำให้เรียนเก่งขึ้นไปอีกและยิ่งมีความได้เปรียบในโอกาสทางการศึกษายิ่งขึ้นไปอีก ทำให้ช่องว่างของความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาที่มีอยู่แล้วเพิ่มมากขึ้น เห็นได้จากนักเรียนที่ได้เข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยวิธีการสอบคัดเลือกส่วนใหญ่เป็นผู้เรียนกวดวิชามากกว่าผู้ไม่เรียนกวดวิชา ดังที่ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2545: 9) ได้กล่าวไว้ว่า สภาพการณ์การกวดวิชาสะท้อนให้เห็นการศึกษาไทยที่มีความได้เปรียบเสียเปรียบกันสูงในกลุ่มของผู้เรียน โอกาสของคนมีโอกาสจึงมีอยู่มาก คนที่ขาดโอกาสก็จะขาดโอกาสไปเรื่อย และสอดคล้องกับ อภิชัย พันธเสน (2530: 27) ได้กล่าวไว้ว่า การกวดวิชายิ่งเป็นการขยายช่องว่างของโอกาสทางการศึกษา ซึ่งปกติมีมากอยู่แล้วในสังคมให้กว้างออกไปมากขึ้นจนทำให้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการรักษาสถานภาพทางชนชั้น แทนที่จะเป็นเครื่องมือในการลดช่องว่างของชนชั้น

1.2 นักเรียนทั้งในโรงเรียนเอกชนและโรงเรียนรัฐมีความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชามาก

จากผลการวิจัยพบว่า ทั้งนักเรียนในโรงเรียนเอกชนและโรงเรียนรัฐที่เรียนกวดวิชามีความพึงพอใจถึงร้อยละ 90.9 และร้อยละ 88.0 ตามลำดับ ซึ่งส่วนใหญ่มีเหตุผลสำคัญที่พึงพอใจ เนื่องจากทำให้มีความเข้าใจในวิชาที่เรียนมากขึ้น แสดงให้เห็นว่า นักเรียนเรียนในโรงเรียนปกติแล้วไม่เข้าใจบทเรียนเท่าที่ควร จึงต้องแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากการเรียนกวดวิชา ที่เป็นเช่นนี้น่าจะมีสาเหตุหลัก 2 ประการ คือ ครูผู้สอนในโรงเรียน และตัวนักเรียนเอง จากการวิจัยของบุณฑริกา บูลภักดิ์ (2546: 198) พบว่า ปัจจัยในโรงเรียนที่สำคัญ คือ ผู้บริหารและครู ซึ่งเป็นตัวจักรที่สำคัญที่สุดในโรงเรียนมีอิทธิพลอย่างมากต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ดังนั้นหากครูสอนไม่ดีนักเรียนก็จะไม่เข้าใจในวิชาที่เรียน และจากความคิดเห็นของนักเรียนที่ตอบในแบบสอบถามว่า *"ครูควรสอนให้เข้าใจเวลาอยู่ในห้องเรียน"* ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองที่มีความคิดเห็นว่า

"ควรเพิ่มเทคนิค/ปรับปรุงวิธีการสอนของอาจารย์ที่สอน วิธีเก่าๆ เชยๆ น่าเบื่อ" แสดงว่าครูอาจจะยังไม่มีความรู้ในเนื้อหาที่สอนอย่างลึกซึ้ง หรือไม่สามารถถ่ายทอดความรู้ให้นักเรียนเข้าใจได้ดีเพียงพอ จึงทำให้นักเรียนไม่มีความเข้าใจในวิชาที่เรียน ซึ่งทั้งนักเรียนและผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันโดยต้องการให้พัฒนาคุณภาพครูผู้สอนในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สำหรับตัวนักเรียนเองนั้นอาจจะยังไม่ตั้งใจเรียนเท่าที่ควรขณะอยู่ในห้องเรียน หรือทำกิจกรรมอื่นๆ ไปด้วยขณะที่ครูสอน จึงทำให้ไม่เข้าใจบทเรียนที่ได้เรียนไป ดังความคิดเห็นของครูท่านหนึ่งที่ตอบในแบบสอบถามว่า *"ปัจจุบันนี้ส่วนใหญ่นักเรียนไม่สนใจเรียนในห้องเท่าที่ควร คุยเล่นเกมส์ อ่านนิยาย อ่านการ์ตูนเป็นส่วนใหญ่"* และครูส่วนใหญ่ยังเห็นว่า นักเรียนควรตั้งใจเรียนในห้องเรียนอย่างเต็มที่มากกว่านี้

เมื่อนักเรียนไม่เข้าใจบทเรียนที่ได้เรียนไป ก็หันไปหาการเรียนกวดวิชา ซึ่งครูที่สอนกวดวิชาให้ความใกล้ชิดและเป็นกันเอง ทั้งยังพยายามหาเทคนิคแปลกๆ ใหม่ๆ เพื่อดึงดูดความสนใจ ประกอบกับนักเรียนต้องเสียค่าใช้จ่ายมากกว่าการเรียนในโรงเรียนปกติ นักเรียนจึงตั้งใจเรียนกันมากขึ้น ผลการวิจัยจึงพบว่านักเรียนส่วนใหญ่คิดว่าการเรียนกวดวิชาทำให้ผลการเรียนดีขึ้น และนักเรียนที่ได้เข้าศึกษาต่อโดยวิธีการสอบคัดเลือกส่วนใหญ่เป็นผู้เรียนกวดวิชา ทำให้เกิดความเชื่อว่า คนเรียนเก่งต้องกวดวิชา เรียนกวดวิชาแล้วจะสอบติด จนกลายเป็นค่านิยมในการเรียนกวดวิชา ถ้าเป็นเช่นนี้ต่อไปเรื่อยๆ นักเรียนก็จะมุ่งเน้นเรียนเพื่อสอบ เพื่อให้ได้ผลการเรียนดี เพื่อให้สอบติดในโรงเรียนที่มีชื่อเสียง และได้รับการยกย่องจากสังคมว่าเป็นคนเก่ง แต่จะทอดทิ้งวิชาที่จะหล่อหลอมและปลูกฝังให้คนเป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งจะทำให้ความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาที่ต้องการพัฒนาคนให้เป็นคนเก่ง ดี และมีความสุข ไม่บรรลุผล

1.3 นักเรียนในโรงเรียนเอกชนใช้เวลาในการเรียนกวดวิชามากกว่านักเรียนในโรงเรียนรัฐ

จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ทั้งในโรงเรียนเอกชนและโรงเรียนรัฐเรียนกวดวิชาสัปดาห์ละ 1 วัน แต่นักเรียนในโรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 45.3) เรียนกวดวิชาสัปดาห์ละ 5-8 ชม. ในขณะที่นักเรียนในโรงเรียนรัฐส่วนใหญ่ (ร้อยละ 40.7) เรียนกวดวิชาเพียงสัปดาห์ละ 1-4 ชม. อาจเป็นเพราะนักเรียนมีจุดมุ่งหมายในการเรียนกวดวิชาแตกต่างกัน โดยนักเรียนในโรงเรียนเอกชนที่เรียนกวดวิชาส่วนใหญ่ตั้งใจจะเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนนอกเขตพื้นที่ จึงมีจุดมุ่งหมายในการเรียนติวเพื่อเตรียมตัวสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนที่มีชื่อเสียง โดยวิชาที่ใช้สอบคัดเลือกจะเป็นวิชาในเชิงวิชาการเป็นหลัก ได้แก่ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย และสังคม ซึ่งมีเนื้อหามาก อีกทั้งการสอบยังเน้นเนื้อหาสาระในการท่องจำ จึงอาจไม่สอดคล้องกับการเรียนการสอนในโรงเรียนปกติที่มีเป้าหมาย

ให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์เป็น แก้ปัญหาได้ และมีความรู้สาระพื้นฐานตามเกณฑ์ที่กำหนด นักเรียนจึงต้องใช้เวลากับการเรียนกวดวิชามาก แต่นักเรียนในโรงเรียนรัฐส่วนใหญ่ตั้งใจจะเข้าศึกษาต่อโรงเรียนในเขตพื้นที่ ซึ่งไม่ได้ใช้วิธีการสอบคัดเลือกเป็นหลักในการรับนักเรียนเข้าศึกษาต่อ จึงมีจุดมุ่งหมายในการเรียนเสริมเพื่อรู้เนื้อหาวิชาล่วงหน้า นักเรียนอาจไม่ต้องเรียนในทุกๆ วิชาให้ครบทั้งหมดดังเช่นนักเรียนในโรงเรียนเอกชน

อย่างไรก็ตาม ทั้งนักเรียนในโรงเรียนเอกชนและโรงเรียนรัฐที่เข้าศึกษาต่อโดยการสอบคัดเลือกส่วนใหญ่เป็นผู้เรียนกวดวิชาเพราะต่างก็ต้องเตรียมตัวให้พร้อมเพื่อการแข่งขัน การเรียนกวดวิชาจึงทำให้นักเรียนต่างรู้สึกเหนื่อย เห็นได้จากผลการวิจัยที่พบว่า ทั้งนักเรียนในโรงเรียนเอกชนและโรงเรียนรัฐ มีสาเหตุที่ไม่พึงพอใจในการเรียนกวดวิชาลำดับแรกเหมือนกัน คือ เหนื่อย อาจเป็นเพราะนักเรียนส่วนใหญ่เรียนกวดวิชาทุกภาคการศึกษารวมทั้งปิดภาคเรียนด้วย และส่วนใหญ่เรียนในวันเสาร์-อาทิตย์ ซึ่งเป็นวันหยุดพักผ่อนหลังจากที่เรียนในโรงเรียนปกติมาถึง 5 วัน อีกทั้งนักเรียนส่วนใหญ่เรียนกวดวิชาในโรงเรียนกวดวิชาทำให้ต้องผจญกับสภาพการจราจรที่ติดขัด ซึ่งอาจต้องเสียเวลาในการออกมาเรียนไปทั้งวัน และอาจส่งผลให้ความผูกพันในครอบครัวลดลงอีกด้วย เนื่องจากสภาพการเรียนกวดวิชาของนักเรียนได้สะท้อนให้เห็นว่านักเรียนใช้เวลากับการเรียนในห้องเรียนและตำราเรียนค่อนข้างมาก แทนที่นักเรียนจะมีเวลาเหลือเพื่อทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับครอบครัว เช่น การท่องเที่ยวธรรมชาติ หรือสถานที่สำคัญต่างๆ ซึ่งจะเป็นการเปิดโลกทัศน์ให้กับนักเรียน และอาจจะเป็นการเรียนรู้ที่ได้มากกว่าการเรียนในห้องเรียนเพียงอย่างเดียว

1.4 นักเรียนในโรงเรียนเอกชนมีค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาสูงกว่านักเรียนในโรงเรียนรัฐ

จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนในโรงเรียนเอกชน มีค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาเฉลี่ยปีละ 21,450.4 บาท ในขณะที่นักเรียนในโรงเรียนรัฐ มีค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาเฉลี่ยปีละ 18,465.8 บาท ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนในโรงเรียนเอกชนมีปริมาณการเรียนกวดวิชามากกว่านักเรียนในโรงเรียนรัฐทั้งจำนวนนักเรียนและเวลาที่ใช้ในการเรียนกวดวิชา ประกอบกับนักเรียนในโรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่ผู้ปกครองมีรายได้สูงจึงมีความสามารถในการจ่ายสูง นอกจากนี้ยังเห็นได้ว่า ค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชานี้เป็นตัวเลขที่สูงมาก ถ้าเทียบกับครอบครัวที่มีรายได้ต่ำกว่า 20,000 บาทก็จะเป็นเงินที่สามารถใช้จ่ายได้ทั้งเดือนเลยทีเดียว นักเรียนบางคนยังมีค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาสูงถึงปีละ 148,800 บาท ซึ่งเป็นจำนวนเงินที่คนยากจนสามารถส่งลูกเรียนจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างสบายเลยทีเดียว

เมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนของค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาต่อค่าใช้จ่ายทางการศึกษาในโรงเรียนปกติ ซึ่งประกอบด้วยค่าบำรุงการศึกษา ค่าหนังสือและอุปกรณ์การเรียน ค่า

เสื้อผ้าชุดนักเรียน และค่าหนังสืออ่านเพิ่มเติม พบว่า นักเรียนในโรงเรียนเอกชน มีค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาคิดเป็นร้อยละ 112 ของค่าใช้จ่ายทางการศึกษาในโรงเรียนปกติ แสดงให้เห็นว่าผู้ปกครองลงทุนกับการเรียนกวดวิชาของบุตรหลานมากกว่าค่าใช้จ่ายทางการศึกษาในโรงเรียนปกติถึง 1 เท่า และยิ่งนักเรียนมีค่าใช้จ่ายทางการศึกษาในโรงเรียนปกติต่ำ ผู้ปกครองก็จะยิ่งทุ่มลงทุนกับการเรียนกวดวิชาได้มากขึ้น ซึ่งเห็นได้จากสัดส่วนของค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาคิดเป็นร้อยละ 211.3 หรือ 2 เท่า ของค่าใช้จ่ายทางการศึกษาในโรงเรียนปกติ อาจเป็นเพราะนักเรียนในโรงเรียนรัฐมีค่าใช้จ่ายทางการศึกษาในโรงเรียนปกติเฉลี่ยต่ำกว่านักเรียนในโรงเรียนเอกชน โดยเฉพาะค่าบำรุงการศึกษา ผู้ปกครองจึงสามารถลงทุนในการเรียนกวดวิชาเพิ่มเติมของนักเรียนได้ โดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้สูงอยู่แล้ว

ผู้วิจัยเห็นว่าการลงทุนในการเรียนกวดวิชานั้นนักเรียนส่วนใหญ่จะเรียนวิชาเชิงวิชาการมากกว่า ซึ่งก็คือ วิชาคณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ และสังคม โดยเป็นการเรียนซ้ำในเนื้อหาเดิมที่ได้เรียนไปแล้วในโรงเรียนปกติ จึงถือว่าค่าใช้จ่ายส่วนนี้เป็นค่าใช้จ่ายส่วนบุคคลที่ก่อให้เกิดประโยชน์ส่วนบุคคลเท่านั้น แต่ไม่ได้ก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อสังคมดังเช่นการลงทุนในการศึกษาทั่วไปเลย ซึ่งสอดคล้องกับในวารสารสื่อพลัง (2546: 15) ที่กล่าวไว้ว่าสำหรับผู้ปกครองที่ปรารถนาให้บุตรหลานได้เปรียบในระบบคอขวด การกวดวิชาคงเป็นการลงทุนที่จำเป็น แต่เมื่อมองจากสายตาของสังคมแล้ว เงินที่ลงทุนไปกับการกวดวิชาไม่ได้มีผลตอบแทนใดๆ ให้สังคม เนื่องจากไม่ได้ช่วยให้เกิดความเป็นเลิศทางวิชาการ หรือพัฒนาบุคลากรของชาติที่มีความสามารถในการแข่งขันบนเวทีโลก และสอดคล้องกับ สุพัฒน์ สุกมลสันต์ (2530: 49-50) ที่กล่าวไว้ว่า การเรียนกวดวิชาเป็นการสูญเปล่าทางการลงทุนของผู้เรียน เพราะได้ผลน้อยมาก ที่ควรจะเป็นสิ่งที่ได้มากจากการเรียนกวดวิชาก็คือ ความมั่นใจในการสอบเท่านั้น

2. ประเด็นเกี่ยวกับตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชา

2.1 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนและโรงเรียนรัฐที่เหมือนกัน

จากผลการวิจัยพบว่า ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง และค่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมเป็นตัวแปรที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนทั้งในโรงเรียนเอกชนและโรงเรียนรัฐ แสดงว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองจบการศึกษาในระดับสูงจะมีค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาสูง สอดคล้องกับการวิจัยของ จิติมา อัจฉริยกุล (2544) ที่พบว่า นักเรียนที่มีบิดาและมารดามีการศึกษาในระดับสูงจะตัดสินใจเข้าเรียนกวดวิชามากกว่านักเรียนที่มีระดับการศึกษาบิดาและมารดาใน

ระดับต่ำ อาจเป็นเพราะผู้ปกครองคือผู้ที่มีส่วนสำคัญในการผลักดันให้นักเรียนมาเรียนกวดวิชา ผู้ปกครองที่มีการศึกษาสูงจะให้ความสำคัญกับการศึกษามาก และยังคาดหวังอยากให้บุตรหลานได้รับการศึกษาสูงเช่นตน เห็นได้จากทั้งนักเรียนในโรงเรียนเอกชนและโรงเรียนรัฐที่เป็นผู้เรียนกวดวิชามากกว่าผู้ไม่เรียนกวดวิชาส่วนใหญ่จะอยู่ในกลุ่มที่ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาตรี นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนที่มีค่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมสูงจะมีค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาสูงเช่นกัน อาจเป็นเพราะนักเรียนที่มีค่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมสูงเป็นผู้ที่สนใจขวนขวายหาความรู้เพิ่มเติม ซึ่งจะเห็นได้ว่าทั้งนักเรียนในโรงเรียนเอกชนและโรงเรียนรัฐมีค่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมเฉลี่ยต่อปีรวมทั้งค่าสูงสุดใกล้เคียงกัน

2.2 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนและโรงเรียนรัฐที่แตกต่างกัน

จากผลการวิจัยพบว่า ในโรงเรียนรัฐตัวแปรที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนอีกตัวแปรนอกเหนือจากระดับการศึกษาของผู้ปกครอง และค่าหนังสืออ่านเพิ่มเติม คือ รายได้ครอบครัว แสดงว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้สูงจะมีค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาสูง สอดคล้องกับการวิจัยของ จิติมา อัจฉริยกุล (2544) ที่พบว่า นักเรียนที่มีรายได้ต่อเดือนของครอบครัวอยู่ในระดับสูงจะตัดสินใจเข้าเรียนกวดวิชามากกว่านักเรียนที่มีรายได้ต่อเดือนของครอบครัวอยู่ในระดับต่ำ อาจเป็นเพราะนักเรียนในโรงเรียนรัฐส่วนใหญ่มีรายได้ครอบครัวต่ำกว่า 20,000 บาท และในกลุ่มที่มีรายได้ครอบครัวสูงกว่า 20,000 บาทขึ้นไปถึงจะเป็นนักเรียนที่เรียนกวดวิชามากกว่าไม่เรียนกวดวิชา โดยเฉพาะนักเรียนที่มีรายได้ครอบครัวสูง คือ 40,001-50,000 บาทเป็นกลุ่มที่เรียนกวดวิชามากที่สุด ในขณะที่นักเรียนในโรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่มีรายได้ครอบครัวสูง ดังนั้นแม้ว่านักเรียนในโรงเรียนเอกชนจะมีค่าหนังสือและอุปกรณ์การเรียนสูงก็ยังมีค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาสูงด้วยเช่นกัน เพราะผู้ปกครองมีความสามารถในการจ่ายสูง นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่จะมีค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาสูงกว่านักเรียนในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก สอดคล้องกับการวิจัยของ ประภาภรณ์ เจริญกุล (2544) ที่พบว่า นักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กมีความน่าจะเป็นในการเรียนกวดวิชาน้อยกว่านักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ อาจเป็นเพราะนักเรียนในโรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่เป็นผู้เรียนกวดวิชามากกว่าผู้ไม่เรียนกวดวิชาอยู่แล้ว เมื่อโรงเรียนมีขนาดใหญ่ขึ้นจำนวนนักเรียนมากขึ้น ย่อมทำให้การแข่งขันยิ่งเพิ่มสูงขึ้น นักเรียนจึงมีค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาสูงไปด้วย ตัวแปรที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนจึงมีค่าหนังสือและอุปกรณ์การเรียน และขนาดโรงเรียน รวมอยู่ด้วย

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาการเรียนกวดวิชาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำหรับผู้เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับกระทรวงศึกษาธิการ

1.1 ควรปรับปรุงโรงเรียนต่างๆ ให้ได้มาตรฐานและมีคุณภาพเท่าเทียมกัน

จากผลการวิจัยที่พบว่า จุดมุ่งหมายในการเรียนกวดวิชาที่ผู้ปกครองให้นักเรียนเรียนกวดวิชาลำดับแรก คือ เรียนติวเพื่อเตรียมตัวสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนที่มีชื่อเสียง แสดงให้เห็นว่า ค่านิยมในการเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนที่มีชื่อเสียงยังมีอยู่มาก ผู้ปกครองต่างหวังให้บุตรหลานของตนได้ศึกษาต่อในโรงเรียนที่มีมาตรฐานและคุณภาพสูง เพื่อเป็นบันไดก้าวไปยังความสำเร็จในการเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของรัฐ ซึ่งโรงเรียนเหล่านี้มีการแข่งขันเพื่อเข้าศึกษาต่อสูงเนื่องจากปริมาณโรงเรียนไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียนและผู้ปกครอง ดังนั้นจึงควรปรับปรุงโรงเรียนต่างๆ ให้ได้มาตรฐานและมีคุณภาพเท่าเทียมกัน อีกทั้งเพิ่มปริมาณของโรงเรียนดังกล่าวให้เพียงพอต่อความต้องการ เพื่อลดค่านิยมและการแข่งขันในการเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนที่มีชื่อเสียง

1.2 ควรพัฒนาครูให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จากผลการวิจัยที่พบว่า ทั้งนักเรียนและผู้ปกครองมีข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาการเรียนกวดวิชาที่กล่าวถึงซ้ำกันมากที่สุดเหมือนกัน คือ พัฒนาครูในโรงเรียน เนื่องจากครูเป็นผู้ที่มีส่วนสำคัญอย่างมากต่อการเรียนของนักเรียน ดังนั้นจึงควรพัฒนาครูให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น โดยส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งยกระดับวิชาชีพครู โดยการสร้างแรงจูงใจจากสวัสดิการ และเงินเดือน เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในการทำงานอย่างเต็มที่

1.3 ปรับเปลี่ยนระบบการรับนักเรียนเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

จากผลการวิจัยที่พบว่า นักเรียนทั้งในโรงเรียนเอกชนและโรงเรียนรัฐที่เข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยวิธีการสอบคัดเลือก ส่วนใหญ่เป็นผู้เรียนกวดวิชามากกว่าผู้ไม่เรียนกวดวิชา ดังนั้นจึงควรปรับเปลี่ยนระบบการรับนักเรียนเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยยกเลิก

การสอบคัดเลือกที่เน้นเฉพาะเนื้อหาวิชาการเพียงอย่างเดียว แต่ควรพิจารณาคุณลักษณะด้านอื่นๆ ประกอบกัน เช่น คุณธรรม จริยธรรม ความฉลาดทางอารมณ์ (อี.คิว) และพิจารณาความสามารถที่หลากหลายทั้งทางกีฬา ดนตรี หรืออื่นๆ ให้มากขึ้น และหากต้องมีการสอบทางวิชาการแล้ว เนื้อหาวิชาที่ใช้สอบไม่ควรยากเกินไป คือ ควรมีความสอดคล้องกับหลักสูตรที่เรียนในชั้นประถมศึกษา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียน

2.1 โรงเรียนควรจัดสอนเสริมพิเศษโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย

จากผลการวิจัยที่พบว่า นักเรียนทั้งในโรงเรียนเอกชนและโรงเรียนรัฐที่เป็นผู้เรียนกวดวิชาส่วนใหญ่มีผลการเรียนดี คือ เกรดเฉลี่ยสูง 3.51-4.00 อีกทั้งยังมีสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมดี คือ ผู้ปกครองมีการศึกษาสูงและรายได้ครอบครัวสูง ทำให้มีความได้เปรียบมากขึ้นและยังเป็นการขยายช่องว่างของความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาที่มีอยู่แล้วให้เพิ่มขึ้นด้วย ดังนั้นโรงเรียนจึงควรจัดสอนเสริมพิเศษโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย สำหรับนักเรียนที่เรียนอ่อน และนักเรียนยากจน ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่เสียเปรียบ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำของโอกาสทางการศึกษา

2.2 ครูผู้สอนควรพัฒนาตัวเองอย่างสม่ำเสมอ

จากผลการวิจัยที่พบว่า สาเหตุที่นักเรียนทั้งในโรงเรียนเอกชนและโรงเรียนรัฐส่วนใหญ่พึงพอใจในการเรียนกวดวิชา เพราะทำให้เข้าใจบทเรียนมากขึ้น แสดงว่านักเรียนเรียนในโรงเรียนปกติแล้วยังไม่เข้าใจบทเรียนเท่าที่ควรส่วนหนึ่งน่าจะมีสาเหตุมาจากตัวครูผู้สอน ดังนั้นครูผู้สอนควรพัฒนาตัวเองอย่างสม่ำเสมอ ทั้งด้านองค์ความรู้เพื่อให้สามารถตอบปัญหานักเรียนในสิ่งที่ไม่เข้าใจได้ รวมทั้งเทคนิควิธีการสอนเพื่อให้สามารถถ่ายทอดความรู้ให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียน และเข้าใจบทเรียนได้ดี

2.2 โรงเรียนควรออกข้อสอบให้สอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอน

จากผลการวิจัยที่พบว่า ผู้ปกครองมีข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาการเรียนกวดวิชาที่กล่าวถึงซ้ำกันมากเป็นลำดับที่ 2 คือ ข้อสอบควรตรงกับหลักสูตรที่เรียน แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนอาจจะออกข้อสอบนอกเหนือจากเนื้อหาวิชา และข้อสอบอาจจะไม่สอดคล้องกับหลักสูตรที่เรียน เนื่องจากข้อสอบที่ใช้ในการประเมินผลการเรียนของนักเรียนมักจะเน้นเนื้อหาในการท่องจำ

เป็นหลัก แต่หลักสูตรการเรียนการสอนในโรงเรียนจะเน้นให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ แต่ในโรงเรียนกวดวิชาจะเน้นสรุปเฉพาะเนื้อหาที่สำคัญรวมทั้งมีเทคนิคในการทำข้อสอบ ดังนั้นโรงเรียนจึงควรออกข้อสอบที่ใช้ประเมินผลการเรียนของนักเรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรและเนื้อหาวิชา เพื่อที่นักเรียนจะได้ไม่วิตกกังวลกับการสอบมากเกินไปจนต้องไปเรียนกวดวิชาเพื่อเก็งข้อสอบอีกที

3. ข้อเสนอแนะสำหรับนักเรียนและผู้ปกครอง

3.1 นักเรียนต้องตั้งใจเรียนในห้องเรียน และหมั่นทบทวนบทเรียน

จากผลการวิจัยที่พบว่า ครูในโรงเรียนมีข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาการเรียนกวดวิชาที่กล่าวถึงซ้ำกันมากที่สุด คือ นักเรียนควรตั้งใจเรียนในห้องเรียน แสดงว่า การที่นักเรียนไม่เข้าใจบทเรียนที่ได้เรียนไปแล้วในห้องเรียน อาจมีสาเหตุมาจากตัวนักเรียนเองยังไม่ตั้งใจเรียน คุย เล่น หรือทำกิจกรรมอื่นๆ ในขณะที่ครูสอน ดังนั้นนักเรียนจึงควรตั้งใจเรียนในห้องเรียนอย่างเต็มที่ เพื่อให้เข้าใจในเนื้อหาที่เรียน และหมั่นทบทวนบทเรียนที่บ้าน อ่านหนังสือและฝึกทำแบบฝึกหัดต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ

3.2 ผู้ปกครองควรมีบทบาทเพิ่มขึ้นในการดูแลการเรียนของบุตรหลานที่บ้าน

จากผลการวิจัยที่พบว่า นักเรียนทั้งในโรงเรียนเอกชนและโรงเรียนรัฐ ส่วนใหญ่ต้องออกไปเรียนกวดวิชาในวันเสาร์-อาทิตย์ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนจะมีเวลาอยู่ร่วมกับครอบครัวน้อยลง ดังนั้นผู้ปกครองควรจะเข้าดูแลการเรียนของบุตรหลานในการสอนการบ้าน และช่วยทบทวนบทเรียนที่บ้านให้มากขึ้น นอกจากจะทำให้นักเรียนไม่ต้องเหนื่อยออกไปเรียนกวดวิชาแล้วยังเป็นโอกาสที่ได้ใกล้ชิดและสร้างสัมพันธภาพอันดีเพื่อปลูกฝังอบรมบ่มนิสัยนักเรียนได้โดยง่าย

3.3 ควรส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพตามความถนัดของเด็ก

จากผลการวิจัยที่พบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาสูงจะมีค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชามากกว่าผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่ำ แสดงว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาสูงจะให้ความสำคัญกับการศึกษามาก และคาดหวังให้บุตรหลานเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนที่มีชื่อเสียง อาจเป็นการสร้างความกดดันในการเรียนให้กับเด็กได้ ซึ่งเด็กแต่ละคนมีศักยภาพและความถนัดที่แตกต่างกัน ดังนั้นผู้ปกครองจึงควรส่งเสริมให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาศักยภาพในด้านต่างๆ ตามความสนใจ นอกจากเน้นเรื่องการเรียนวิชาการเพียงอย่างเดียว

5.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาการเรียนกวดวิชาและค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะนักเรียนที่อยู่ในกรุงเทพมหานครเท่านั้น ซึ่งอาจใช้อธิบายในจังหวัดอื่นๆ ไม่ได้เนื่องจากมีความแตกต่างจากบริบทของจังหวัดอื่นๆ ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาวิจัยการเรียนกวดวิชาในจังหวัดอื่นๆ ทั่วประเทศด้วย เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะที่เหมาะสมกับแต่ละจังหวัด

2. เนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้เริ่มกำหนดให้นักเรียนที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 สอบประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติและนำไปใช้สมัครเข้ารับการคัดเลือกเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้ การสอบประเมินคุณภาพการศึกษาดังกล่าวอาจมีผลต่อการเรียนกวดวิชาก็ได้ ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาถึงผลกระทบในการสอบประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ หรือ National Test (NT) ต่อการเรียนกวดวิชา

3. จากปัญหาในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยในครั้งนี้ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างไม่เป็นไปตามสัดส่วนที่กำหนดไว้ จึงอาจไม่เป็นตัวแทนที่สมบูรณ์แบบ ในการวิจัยครั้งต่อไปจึงควรออกแบบวิธีการดำเนินการวิจัยให้ดีขึ้นเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่จะเป็นตัวแทนของประชากรได้ดีที่สุด